

Предлог за измену и допуну програма наставе и учења који је достављен IQ Иницијативи за квалитетно учење

ПРЕДЛОГ који је достављен за допуну програма наставе и учења наставног предмета Историја у општем средњем образовању и васпитању (гимназија)

Предлог допуне исхода за трећи и четврти разред гимназије са циљем проширивања знања о правима детета

У Програму плана и учења за трећи и четврти разред гимназије општег смера, могао би се додатно кроз предложене исходе нагласити значај поштовања дечијих права.

У Програму за трећи разред то би било могуће у оквиру тема: *Друштвени и привредни феномени и односи и Култура и свакодневни живот*. У програму за четврти разред гимназије у оквиру тема *Свет после Другог светског рата и Појаве дугог трајања*.

Ове теме отварају могућност наставницима да истакну важност заштите и поштовања права детета и упореде данашње актуелно законодавство које регулише ову тему и оно из периода 19. и 20. века.

Исходи који би могли да се формулишу са циљем да се ученици упознају са актуелним конвенцијама о правима детета у оквиру тих тема:

-Ученици анализирају положај детета у периоду Прве и Друге индустријске револуције и описују примере експлоатације и злоупотребе дечијег рада

-Ученици идентификују узроке експлоатације и доносе закључак о важности правне регулативе која се бави заштитом и правима детета

-Ученици наводе актуелна документа која регулишу положај детета у савременом друштву, дискутују и вреднују њихову улогу и значај

-Ученици идентификују најважније сегменте из правне регулативе која се бави положајем детета (Универзална декларација о људским правима; Закон о ратификацији конвенције Ун о правима детета у образовно-васпитном процесу; Закон о основама система образовања и васпитања) и анализирају их

- Ученици препознају право детета на образовање као једно од кључних права детета

-Ученици тумаче значај заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања за развој здраве личности детета у контексту савременог, хуманог и инклузивног друштва

-Ученик критички анализира утицај оружаних сукоба на право детета на живот у слободном друштву, миру, толеранцији и једнакости

-Ученик анализира и наводи кључне идеје Универзалне декларације о људским правима УН и Конвенције УН о правима детета

ПРЕДЛОГ који је достављен за измену програма наставе и учења изборног програма Грађанско васпитање у првом циклусу образовања и васпитања

ГРАЂАНСКО VASPITANJE U PRVOM CIKLUSU

razred	Predlog brisanje sledećih ishoda u postojećem programu nastave i učenja predmeta Građansko vaspitanje u prvom ciklusu
1.	<ul style="list-style-type: none"> - „препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима“ brisati jer u ovom uzrastu još nema formiranog poјma prava nego ne/pravde - „тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права“ brisati „i tuđih prava“ jer su još uvek preovlađuje egocentizam
2.	<ul style="list-style-type: none"> - „представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе“ i „ се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика“ – brisati, nepotrebno je, dovoljno je da zna i ponaša se u skladu sa pravilima ponašanja u svom odeljenju
3.	<ul style="list-style-type: none"> - „ препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства“ – roјasniti, preformulisati ovaj ishod, jer nije najjasniji, može biti i pozitivna diskriminacija u smislu afirmativnih mera, a može biti i negativna diskriminacija. Nisu još spremni za razumevanje i prihvatanje pozitivne diskriminacije, nego je doživljavaju kao davanje privilegija - „објасни разлику између саосећања, солидарности и сажаљења на датом примеру“ – teško ostvariv ishod, pogotovo na ovom uzrastu, imamo i odrasle osobe koje ga ne ostvaruju - „наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце“ – brisati, nije povezano sa iskustvom učenika, jer su te institucije pre izuzetak nego prisutne u svim sredinama - „наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави“ – brisati, nije povezano sa iskustvom učenika
4.	<ul style="list-style-type: none"> - „ процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета“ – brisati, ishod je umetnut i nepovezan sa prethodnom i budućom temom, a i uzrasno neutemeljen